

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ**

Кафедра правознавства

**ПРОГРАМА
навчальної дисципліни**

**«ДЕРЖАВНІ СТАНДАРТИ ОСВІТИ І НАЦІОНАЛЬНЕ ОСВІТНЄ
ЗАКОНОДАВСТВО»**

з підготовки здобувачів вищої освіти

другого (магістерського) рівня вищої освіти

Галузь знань	ДЗВ <i>(код і назва)</i>
Спеціальність	ДЗВ <i>(код і назва)</i>
Освітня програма	ДЗВ <i>(назва)</i>

Полтава 2024 рік

Розробники / укладачі програми:

Лаврик Г. В. – д. ю. н., професор, завідувач (начальник) кафедри правознавства Полтавського університету економіки і торгівлі;

Терела Г. В. – к. і. н., доцент, доцент закладу вищої освіти кафедри правознавства Полтавського університету економіки і торгівлі

Рецензенти програми:

Городецька І. А. – д. ю. н., професор кафедри політології, права та філософії Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя

Лозинська Т. М. – д. н. держ. упр., професор, завідувач кафедри публічного управління та адміністрування Полтавського державного аграрного університету

Програму навчальної дисципліни «Державні стандарти освіти і національне освітнє законодавство» обговорено і схвалено на засіданні кафедри правознавства

Протокол засідання кафедри від 29 серпня 2024 р., № 1

Завідувач (начальник) кафедри правознавства

д. ю. н., професор

_____ Галина ЛАВРИК

Анотація навчальної дисципліни

Державні стандарти освіти і національне освітнє законодавство є навчальною дисципліною підготовки магістрів, яка передбачає системне вивчення норм права, що регулюють освітню діяльність держави та систему освіти України, педагогічні, майнові, управлінські, фінансові, трудові правовідносини у сфері освіти.

Предметом навчальної дисципліни «Державні стандарти освіти і національне освітнє законодавство» є національне освітнє законодавство у всіх своїх проявах: як галузь законодавства та як наука, що вивчає освітні правовідносини.

Метою викладання навчальної дисципліни «Державні стандарти освіти і національне освітнє законодавство» є формування у майбутніх магістрів системи знань про правове регулювання системи освіти в Україні, про втілення в освітніх нормах та практиці їх реалізації забезпечення права людини на освіту.

Зміст навчальної дисципліни розкривається у таких темах: Державна політика у сфері освіти. Загальна характеристика освітнього законодавства України. Управління у сфері освіти. Правове регулювання майнових відносин у сфері освіти. Правові засади фінансування освіти. Правове регулювання трудових відносин з педагогічними, науково-педагогічними та науковими працівниками закладів і установ освіти і науки. Договірні відносини у сфері освіти. Правове регулювання дошкільної освіти. Правове регулювання загальної середньої та позашкільної освіти. Правове регулювання професійної (професійно-технічної) освіти. Правове регулювання фахової передвищої освіти. Правове регулювання вищої освіти. Правові засади післядипломної освіти. Правове регулювання наукової, науково-технічної та інноваційної діяльності. Міжнародне освітнє право та правові аспекти входження української освіти у світовий освітній простір.

Riassunto della disciplina accademica

Gli standard educativi statali e la legislazione educativa nazionale sono una disciplina accademica per la formazione magistrale, che prevede lo studio sistematico delle norme legali che regolano le attività educative dello Stato e del sistema educativo dell'Ucraina, pedagogiche, patrimoniali, gestionali, finanziarie e legali del lavoro. relazioni nel campo dell'istruzione.

L'oggetto della disciplina accademica "Standard educativi statali e legislazione educativa nazionale" è la legislazione educativa nazionale in tutte le sue manifestazioni: come branca della legislazione e come scienza che studia i rapporti giuridici educativi.

Lo scopo dell'insegnamento della disciplina accademica "Standard educativi statali e legislazione educativa nazionale" è quello di formare nei futuri maestri un sistema di conoscenze sulla regolamentazione legale del sistema educativo in Ucraina, sull'attuazione delle norme educative e sulla pratica della loro attuazione a garantire il diritto umano all'istruzione.

Il contenuto della disciplina accademica è svelato nei seguenti argomenti: Politica statale nel campo dell'istruzione. Caratteristiche generali della legislazione educativa dell'Ucraina. Gestione dell'istruzione. Regolamentazione giuridica dei rapporti patrimoniali nel campo dell'istruzione. Principi giuridici del finanziamento dell'istruzione. Regolamentazione giuridica dei rapporti di lavoro con i dipendenti pedagogici, scientifico-pedagogici e scientifici di istituzioni e organizzazioni educative e scientifiche. Rapporti contrattuali nel campo dell'istruzione. Regolamentazione legale dell'istruzione prescolare. Regolamentazione legale dell'istruzione secondaria generale ed extracurriculare. Regolamentazione giuridica dell'istruzione professionale (professionale e tecnica). Regolamentazione giuridica dell'istruzione preuniversitaria professionale. Regolamentazione giuridica dell'istruzione superiore. Fondamenti giuridici dell'istruzione post-laurea. Regolamentazione giuridica delle attività scientifiche, scientifico-tecniche e innovative. Diritto educativo internazionale e aspetti giuridici dell'ingresso dell'istruzione ucraina nello spazio educativo globale.

Discipline abstract

State educational standards and national educational legislation is the subject of master training, which provides for a systematic study of the legal norms governing the educational activities of the state and the educational system of Ukraine, pedagogical, property, management, financial, labor relations in the field of education.

The subject of the discipline "State educational standards and national educational legislation" is the national educational legislation in all its manifestations: as a branch of legislation and as a science that studies educational legal relations.

The purpose of teaching the discipline "State Education Standards and National Educational Legislation" is the formation of future masters of a knowledge system about the legal regulation of the education system in Ukraine, about the implementation in educational standards and the practice of their implementation of ensuring the human right to education.

The content of the discipline is disclosed in the following topics: State policy in the field of education. General characteristics of the educational legislation of Ukraine. Management in the field of education. Legal regulation of property relations in the field of education. Legal framework for financing education. Legal regulation of labor relations with pedagogical, scientific, pedagogical and scientific workers of educational institutions and educational institutions. Contractual relations in the field of education. Legal regulation of preschool education. Legal regulation of general secondary and extracurricular education. Legal regulation of professional (vocational and technical) education. Legal regulation of professional higher education. Legal regulation of higher education. Legal basis of postgraduate education. Legal regulation of scientific, scientific, technical and innovative activities. International educational law and legal aspects of the entry of Ukrainian education into the world educational space.

ВСТУП

Програма навчальної дисципліни «Державні стандарти освіти і національне освітнє законодавство» укладена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти.

Предметом вивчення навчальної дисципліни «Державні стандарти освіти і національне освітнє законодавство» є національне освітнє законодавство у всіх своїх проявах: як галузь законодавства та як наука, що вивчає освітні правовідносини.

Метою викладання навчальної дисципліни «Державні стандарти освіти і національне освітнє законодавство» є формування у майбутніх магістрів системи знань про правове регулювання системи освіти в Україні, про втілення в освітніх нормах та практиці їх реалізації забезпечення права людини на освіту.

Програмні компетентності відповідно до освітньо-професійної програми:

загальні:

- здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу;
- здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел;
- здатність приймати обґрунтовані рішення;
- здатність застосовувати принципи верховенства права для розв’язання складних задач і проблем, у тому числі, у ситуаціях правової невизначеності;
- здатність аналізувати та оцінювати вплив правової системи Європейського Союзу на правову систему України;
- здатність оцінювати взаємодію міжнародного права та міжнародних правових систем з правовою системою України;
- здатність обґрунтовувати та мотивувати правові рішення, давати розгорнуту юридичну аргументацію;
- здатність застосовувати міждисциплінарний підхід в оцінці правових явищ та правозастосовній діяльності у сфері освіти;
- здатність ухвалювати рішення у ситуаціях, що вимагають системного, логічного та функціонального тлумачення державних стандартів освіти та норм освітнього законодавства, а також розуміння особливостей практики їх застосування;
- здатність доносити до фахівців і нефахівців у сфері права інформацію, ідеї, зміст проблем застосування державних стандартів освіти та національного освітнього законодавства та характер оптимальних рішень з належною аргументацією;
- здатність самостійно готувати проекти нормативно-правових актів, обґрунтовувати суспільну обумовленість їх прийняття, прогнозувати результати їх впливу на відповідні суспільні відносини;
- здатність самостійно готувати проекти актів правозастосування, враховуючи вимоги щодо їх законності, обґрунтованості та вмотивованості.

Програмні результати навчання відповідно до освітньо-професійної програми:

- оцінювати природу та характер суспільних процесів і явищ, і виявляти розуміння меж та механізмів їх правового регулювання;
- проводити збір, інтегрований аналіз та узагальнення матеріалів з різних джерел, включаючи наукову та професійну літературу, бази даних, цифрові, статистичні, тестові та інші, та перевіряти їх на достовірність, використовуючи сучасні методи дослідження;
- генерувати нові ідеї та використовувати сучасні технології у наданні правничих послуг.
- обґрунтовано формулювати свою правову позицію, вміти опонувати, оцінювати докази та наводити переконливі аргументи;
- аналізувати взаємодію міжнародного права та міжнародно-правових систем з правовою системою України на основі усвідомлення основних сучасних правових доктрин, цінностей та принципів функціонування права;
- інтегрувати необхідні знання та розв'язувати складні задачі правозастосування у сфері освіти;
- дискутувати зі складних правових проблем застосування державних стандартів освіти та національного освітнього законодавства, пропонувати і обґрунтовувати варіанти їх розв'язання;
- брати продуктивну участь у розробці проектів нормативно-правових актів, обґрунтовувати суспільну обумовленість їх прийняття, прогнозувати результати їх впливу на відповідні суспільні відносини;
- обґрунтовувати правову позицію на різних стадіях правозастосування.

Навчальна дисципліна є **вибірковою**.

Форма підсумкового контролю знань: ПМК (залік).

Модуль 1. Державні стандарти освіти. Управлінські, майнові, фінансові, трудові відносини в освітній галузі

Тема 1. Державна політика у сфері освіти

Право на освіту. Зміст права на освіту. Державні гарантії прав громадян України у сфері освіти. Забезпечення права на безоплатну освіту. Інститут освітнього омбудсмена.

Засади державної політики у сфері освіти та принципи освітньої діяльності. Способи вироблення і закріплення державної політики. Державні гарантії пріоритетності освіти. Документи державного прогнозування і стратегічного планування розвитку освіти: прогноз розвитку освіти України; стратегія розвитку освіти України; державні, регіональні та місцеві цільові програми; плани діяльності у сфері освіти органів влади. Мова освіти.

Види освіти: формальна; неформальна; інформальна. Форми здобуття освіти. Складники та рівні освіти.

Робота над стандартизацією змісту освіти. Стандарти освіти. Освітні програми.

Державна політика у сфері кваліфікацій. Національна система кваліфікацій. Рамки кваліфікацій: Національна рамка кваліфікацій; галузеві рамки кваліфікацій. Національне агентство кваліфікацій. Професійні стандарти.

Тема 2. Загальна характеристика освітнього законодавства України

Сутність і роль національного освітнього законодавства. Ознаки та особливості освітнього законодавства. Систематизація освітнього законодавства. Джерела освітнього законодавства. Конституція України про право на освіту та його гарантії. Міжнародно-правові акти про освіту. Закони України про освіту в системі джерел освітнього законодавства. Підзаконні нормативні акти. Акти Міністерства освіти і науки України. Локальні акти.

Поняття і структура освітніх правовідносин. Види освітніх правовідносин. Суб'єкти та об'єкти освітніх правовідносин. Особливості правового регулювання освітніх правовідносин.

Тема 3. Управління у сфері освіти

Загальна характеристика управлінських відносин у сфері освіти. Органи управління у сфері освіти. Повноваження Кабінету Міністрів України у сфері освіти. Повноваження Міністерства освіти і науки України. Повноваження державних органів, до сфери управління яких належать заклади освіти. Повноваження органів місцевого самоврядування у сфері освіти.

Правові основи управління закладом освіти. Права і обов'язки засновника щодо управління закладом освіти. Повноваження керівника закладу освіти. Колегіальні органи управління закладів освіти.

Система забезпечення якості освіти. Внутрішня система забезпечення якості освіти. Механізми забезпечення академічної доброчесності. Система зовнішнього забезпечення якості освіти. Інструменти, процедури та заходи забезпечення і підвищення якості освіти: стандартизація; ліцензування

освітньої діяльності; акредитація освітніх програм; інституційна акредитація; громадська акредитація закладів освіти; зовнішнє незалежне оцінювання результатів навчання; інституційний аудит; моніторинг якості освіти; атестація педагогічних працівників; сертифікація педагогічних працівників; громадський нагляд (контроль); інші інструменти, процедури і заходи, що визначаються спеціальними законами. Державний нагляд (контроль) у сфері освіти. Повноваження Державної служби якості освіти України. Повноваження Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти.

Громадське самоврядування та державно-громадське управління у сфері освіти. Громадське самоврядування в закладі освіти. Органи самоврядування працівників закладу освіти. Органи самоврядування здобувачів освіти. Органи батьківського самоврядування. Інші органи громадського самоврядування учасників освітнього процесу. Громадський контроль у сфері освіти. Громадська акредитація закладу освіти.

Тема 4. Правове регулювання майнових відносин у сфері освіти

Організаційно-правова форма закладів освіти. Особливості закладу освіти як суб'єкта господарювання у статусі бюджетної установи, неприбуткового закладу освіти та прибуткового закладу освіти.

Право власності та інші речові права закладу освіти. Порядок формування майна закладів освіти. Правовий режим майна закладів освіти. Розпорядження майном та коштами. Надання в оренду майна закладів освіти.

Матеріально-технічна база закладів освіти та установ, організацій, підприємств системи освіти. Порядок, умови та форми набуття закладами освіти прав на землю. Право закладу освіти на об'єкти права інтелектуальної власності. Платні освітні та інші послуги державних та комунальних закладів освіти. Підприємницька діяльність закладу освіти.

Тема 5. Правові засади фінансування освіти

Загальна характеристика правових засад забезпечення фінансування системи освіти. Видатки на освіту. Закон України «Про освіту» про фінансування закладів, установ і організацій системи освіти.

Джерела фінансування суб'єктів освітньої діяльності: державний бюджет; місцеві бюджети; плата за надання освітніх та інших послуг відповідно до укладених договорів; плата за науково-дослідні роботи (послуги) та інші роботи, виконані на замовлення підприємств, установ, організацій, інших юридичних та фізичних осіб; доходи від реалізації продукції навчально-виробничих майстерень, підприємств, цехів і господарств, від надання в оренду приміщень, споруд, обладнання; гранти вітчизняних і міжнародних організацій; дивіденди від цінних паперів, відсотки від депозитів і розміщення коштів спеціального фонду на поточних рахунках банків державного сектору; добровільні внески у вигляді коштів, матеріальних цінностей, нематеріальних активів, одержаних від підприємств, установ, організацій, фізичних осіб; інші джерела, не заборонені законодавством.

Порядок фінансування закладів освіти. Розподіл видатків на освіту між ланками бюджетної системи України. Порядок розподілу освітньої субвенції між місцевими бюджетами.

Сталий фонд (ендаумент) закладу вищої освіти.

Фінансування фундаментальних та пошукових наукових досліджень, наукових програм, проектів державного значення у закладах вищої освіти, науково-дослідних установах системи освіти.

Державно-приватне партнерство у сфері освіти і науки.

Особливості оподаткування закладів освіти.

Тема 6. Правове регулювання трудових відносин з педагогічними, науково-педагогічними та науковими працівниками закладів і установ освіти і науки

Принцип єдності та диференціації правового регулювання трудових відносин з педагогічними, науково-педагогічними та науковими працівниками закладів і установ освіти і науки. Державні гарантії педагогічним, науково-педагогічним і науковим працівникам.

Особливості порядку наймання і звільнення педагогічних, науково-педагогічних і наукових працівників. Вимоги до освіти та професійної кваліфікації працівників закладів і установ освіти і науки. Конкурс як форма відбору кандидатів на посади у сфері освіти. Контрактна форма наймання працівників та порядок її застосування. Порядок призначення на посаду та звільнення з посади керівників закладів і установ освіти і науки. Підстави та порядок припинення трудового договору. Відсторонення працівника від роботи.

Особливості регулювання робочого часу та часу відпочинку педагогічних, науково-педагогічних та наукових працівників закладів і установ освіти і науки. Скорочений робочий час. Чергування. Облік робочого часу. Граничні обсяги навчального навантаження, методичної, наукової, організаційної та виховної роботи. Поняття відпочинку та його види. Порядок надання щорічної основної відпустки керівним працівникам закладів та установ освіти, педагогічним, науково-педагогічним та науковим працівникам. Творча відпустка та порядок її надання.

Оплата праці педагогічних, науково-педагогічних та наукових працівників закладів і установ освіти і науки. Доплати і надбавки. Гарантійні виплати і доплати.

Тема 7. Договірні відносини у сфері освіти

Поняття та значення договірних відносин у галузі освіти, сфера застосування. Договір про надання освітніх послуг. Типовий договір про надання платної освітньої послуги. Сторони, форма та зміст договору про надання освітніх послуг. Типова форма договору про надання освітніх послуг закладом фахової передвищої освіти. Типова форма договору про навчання у закладі вищої освіти.

Порядок укладення та зміни договору про надання освітніх послуг. Порядок припинення договору про надання освітніх послуг у зв'язку із завершенням його строку. Порядок дострокового припинення договору про надання освітніх послуг з ініціативи його сторін, з ініціативи третіх осіб.

Договірне здійснення наукової та науково-дослідної роботи у системі вищої освіти. Договір на виконання науково-дослідних або дослідно-конструкторських та технологічних робіт.

Поняття та сфера застосування міжнародних договорів у галузі освіти.

Модуль 2. Організаційно-правові засади та структура системи освіти. Правові аспекти входження української освіти у світовий освітній простір

Тема 8. Правове регулювання дошкільної освіти

Загальна характеристика дошкільної освіти. Принципи дошкільної освіти. Система дошкільної освіти. Здобуття дошкільної освіти. Типи закладів дошкільної освіти.

Організаційно-правовий статус закладу дошкільної освіти та інших суб'єктів освітньої діяльності у сфері дошкільної освіти. Управління закладом дошкільної освіти. Організація діяльності закладу дошкільної освіти.

Організація освітнього процесу в закладі дошкільної освіти. Базовий компонент дошкільної освіти. Освітні програми. Форми отримання освіти. Загальні вимоги до змісту дошкільної освіти і організації освітнього процесу. Організація інклюзивного навчання в закладах дошкільної освіти.

Учасники освітнього процесу в системі дошкільної освіти. Права дитини у сфері дошкільної освіти. Правовий статус батьків або осіб, які їх замінюють. Права, обов'язки та соціальні гарантії педагогічних працівників у сфері дошкільної освіти.

Тема 9. Правове регулювання загальної середньої та позашкільної освіти

Загальна характеристика загальної середньої та позашкільної освіти. Завдання загальної середньої та позашкільної освіти. Система загальної середньої освіти. Типи закладів освіти, що забезпечують здобуття загальної середньої освіти. Система позашкільної освіти.

Організаційно-правовий статус закладу загальної середньої освіти. Порядок створення, реорганізації, ліквідації та перепрофілювання закладу загальної середньої освіти. Управління та громадське самоврядування закладу загальної середньої освіти.

Організація освітнього процесу у закладах загальної середньої освіти. Загальні вимоги до змісту освіти і організації освітнього процесу. Державний стандарт загальної середньої освіти. Освітні програми. Форми навчання. Порядок зарахування, відрахування та переведення учнів до закладів освіти для здобуття повної загальної середньої освіти.

Організаційно-правові засади позашкільної освіти
Форми організації позашкільної освіти. Організація інклюзивного навчання в закладах загальної середньої та позашкільної освіти.

Права та обов'язки учасників освітнього процесу в закладах загальної середньої освіти. Правовий статус учня (вихованця). Правовий статус батьків або осіб, які їх замінюють. Права, обов'язки та соціальні гарантії педагогічних працівників у сфері загальної середньої освіти.

Тема 10. Правове регулювання професійної (професійно-технічної) освіти та фахової передвищої освіти

Загальна характеристика професійної (професійно-технічної) освіти. Завдання професійної (професійно-технічної) освіти. Система професійної (професійно-технічної) освіти. Типи закладів професійної (професійно-технічної) освіти.

Організаційно-правовий статус закладу професійної (професійно-технічної) освіти. Умови та порядок створення, реорганізації та ліквідації закладу професійної (професійно-технічної) освіти. Основні повноваження та напрями діяльності закладу професійної (професійно-технічної) освіти.

Організація освітнього процесу у закладах професійної (професійно-технічної) освіти. Загальні вимоги до змісту освіти і організації освітнього процесу. Державні стандарти професійної (професійно-технічної) освіти. Професійні стандарти. Ступені та освітньо-кваліфікаційні рівні професійної (професійно-технічної) освіти.

Суб'єкти професійної (професійно-технічної) освіти. Права, обов'язки, відповідальність та гарантії соціального захисту здобувача освіти закладу професійної (професійно-технічної) освіти. Права, обов'язки та соціальні гарантії педагогічних працівників у сфері професійної (професійно-технічної) освіти.

Загальна характеристика фахової передвищої освіти. Завдання фахової передвищої освіти. Система фахової передвищої освіти. Типи закладів фахової передвищої освіти.

Організаційно-правовий статус закладу фахової передвищої освіти. Порядок створення, реорганізації, ліквідації та перепрофілювання закладу фахової передвищої освіти. Завдання, принципи діяльності, основні права та обов'язки закладу фахової передвищої освіти.

Організація освітнього процесу у закладах фахової передвищої освіти. Загальні вимоги до змісту освіти і організації освітнього процесу. Стандарти фахової передвищої освіти. Освітньо-професійні програми фахової передвищої освіти. Рівні та ступені фахової передвищої освіти.

Учасники освітнього процесу в закладах фахової передвищої освіти. Права та обов'язки осіб, які здобувають освіту у закладах фахової передвищої освіти. Доступ до фахової передвищої освіти, прийом, відрахування, переривання навчання, поновлення і переведення осіб, які навчаються у закладах фахової передвищої освіти.

Тема 11. Правове регулювання вищої освіти

Загальна характеристика вищої освіти. Завдання вищої освіти. Рівні, ступені та кваліфікації вищої освіти. Типи закладів вищої освіти.

Організаційно-правовий статус закладу вищої освіти. Завдання, принципи діяльності, основні права та обов'язки закладу вищої освіти. Особливості статусу національного закладу вищої освіти. Особливості статусу дослідницького університету. Порядок утворення, реорганізації та ліквідації закладу вищої освіти. Управління закладом вищої освіти. Автономія та самоврядування закладів вищої освіти. Органи громадського самоврядування закладів вищої освіти. Студентське самоврядування.

Організація освітнього процесу у закладі вищої освіти. Загальні вимоги до змісту освіти і організації освітнього процесу. Стандарти освітньої діяльності та вищої освіти. Освітні програми. Освітня діяльність закладу вищої освіти. Наукова діяльність закладу вищої освіти.

Учасники освітнього процесу у закладах вищої освіти, їх права та обов'язки. Правовий статус здобувача вищої освіти. Доступ до вищої освіти, прийом, відрахування, переривання навчання, поновлення і переведення осіб, які навчаються у закладах вищої освіти. Права, обов'язки та гарантії наукових, науково-педагогічних та педагогічних працівників закладів вищої освіти.

Тема 12. Правові засади післядипломної освіти

Загальна характеристика освіти дорослих як складової освіти впродовж життя. Складники освіти дорослих: післядипломна освіта; професійне навчання працівників; перепідготовка та/або підвищення кваліфікації; безперервний професійний розвиток; будь-які інші складники, що передбачені законодавством, запропоновані суб'єктом освітньої діяльності або самостійно визначені особою.

Післядипломна освіта та її складники: спеціалізація; перепідготовка; підвищення кваліфікації; стажування.

Порядок підвищення кваліфікації та стажування педагогічних і науково-педагогічних працівників закладів вищої освіти. Види, форми та організація навчання працівників. Зміст навчання працівників. Строк та періодичність навчання працівників. Результати навчання працівників.

Порядок підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах). Порядок та умови вступу до аспірантури (ад'юнктури). Здобуття вищої освіти ступеня доктора філософії поза аспірантурою (ад'юнктурою). Підготовка здобувачів ступеня доктора наук у докторантурі. Підготовка здобувачів ступеня доктора наук шляхом самостійної підготовки їх наукових досягнень до захисту. Права та обов'язки аспірантів (ад'юнктів) і докторантів.

Тема 13. Правове регулювання наукової, науково-технічної та інноваційної діяльності

Законодавство про наукову, науково-технічну та інноваційну діяльність. Державне регулювання та управління в науковій та науково-технічній

діяльності. Інтеграція наукової, науково-технічної та інноваційної діяльності закладів вищої освіти і наукових установ Національної академії наук України, національних галузевих академій наук. Організаційні форми провадження наукової, науково-технічної та інноваційної діяльності. Статус та завдання Національного фонду досліджень України.

Правовий статус суб'єктів наукової та науково-технічної діяльності. Державні гарантії соціально-правового статусу наукових працівників. Права інтелектуальної власності та їх захист.

Основні завдання і напрямки модернізації національної освіти. Освіта як складова частина інвестиційної політики. Особливості інноваційної освітньої діяльності. Умови здійснення освітніх інновацій. Організація та проведення педагогічного експерименту. Розповсюдження та застосування інновацій у системі освіти.

Тема 14. Міжнародне освітнє право та правові аспекти входження української освіти у світовий освітній простір

Загальна характеристика міжнародного освітнього права. Основні принципи та джерела міжнародного освітнього права. Особливості співвідношення між системою національного законодавства та міжнародно-правової бази у сфері освіти. Міжнародне співробітництво і зовнішньоекономічна діяльність держав у сфері освіти. Міжнародна академічна мобільність.

Європейський освітньо-правовий простір. Загальна характеристика зони європейської вищої освіти. Проблеми та перспективи процесу створення загальноєвропейського простору вищої освіти. Загальноєвропейський простір вищої освіти (ЕНЕА) і загальноєвропейський простір дослідження (ERA). Болонський процес. Правові аспекти участі України у Болонському процесі.

Імплементация міжнародно-правових норм в українське освітнє законодавство. Загальні засади проведення порівняльно-правових досліджень у галузі освітнього законодавства України та зарубіжних країн. Особливості реалізації Україною Спільної декларації про гармонізацію архітектури європейської системи вищої освіти.

Рекомендовані інформаційні джерела

Основні рекомендовані джерела інформації

1. Про вищу освіту : Закон України від 1 липня 2014 р. № 1556-VII // Офіційний вісник України. – 2014. – № 63 (15. 08. 2014). – Ст. 1728.
2. Про наукову і науково-технічну діяльність : Закон України від 26 листопада 2016 р. № 848-VIII // Відомості Верховної Ради України. – 2016. – № 3 (15. 01. 2016). – Ст. 25.
3. Про освіту : Закон України від 5 вересня 2017 р. № 2145-VIII // Відомості Верховної Ради України. – 2017. – № 38-39 (20. 09. 2017). – Ст. 380.
4. Про професійну (професійно-технічну) освіту : Закон України від 10 лютого 1998 р. № 103/98-ВР // Відомості Верховної Ради України. – 1999. – № 26 (30. 06. 1999). – Ст. 218.
5. Про фахову передвищу освіту : Закон України від 6 червня 2019 р. № 2745-VIII // Відомості Верховної Ради України. – 2019. – № 30 (26. 07. 2019). – Ст. 119.
6. Валєєв Р. Г. Освітнє право України : навч. посібник / Р. Г. Валєєв. – Луганськ, 2011. – С. 226. URL: http://www.irf.ua/files/ukr/programs/edu/edu_posibnyk.pdf
7. Державні стандарти освіти і національне освітнє законодавство [текст]: навч. посіб. / Г. В. Лаврик, Г. В. Терела, Т. О. Харченко [та ін.]; за ред. Г. В. Лаврик. – Київ : «Центр учбової літератури», 2014. – 208 с.
8. Коваленко Д. В. Теоретико-правові основи освіти [Текст] : навч. посіб. / Д. В. Коваленко. – Харків : Друкарня Мадрид, 2015. – 324 с.
9. Освітнє право: навч. посіб. для студентів гуманітарних ВНЗ / [авт. кол. В. В. Астахов, К. В. Астахова (мол.), О. Л. Войно-Данчишина та ін.]; за заг. ред. В. В. Астахова; Нар. укр. акад.; Міжнар. фонд «Відродження». – Харків : Вид-во НУА, 2011. – 188 с. URL: <http://dspace.nua.kharkov.ua/jspui/bitstream/123456789/89/1/osv-pravo-np.pdf>
10. Ткачук С.І. Теоретико-правові основи освіти: Курс лекцій / С. І. Ткачук // – Умань: Видавничо-поліграфічний центр «Візаві», 2014. – 147 с. URL: https://library.udpu.edu.ua/library_files/ece/6946_01.pdf

Додаткові рекомендовані джерела інформації

11. Афузова Г. Вища освіта в контексті європейських цінностей різноманітності та інклюзії / Г. Афузова // Вища освіта України. – 2021. – № 3. – С. 67–74.
12. Бакіров В. С. Освіта дорослих у цифровому суспільстві / В. С. Бакіров, О. О. Дейнеко // Новий колегіум. – 2022. – № 1/2. – С. 19–25.
13. Карпенко О. Правове забезпечення вищої освіти [Текст] : тексти лекцій / Ореста Карпенко; Дрогобиц. держ. пед. ун-т ім. Івана Франка. – Дрогобич : РВВ Дрогобиц. держ. пед. ун-ту ім. Івана Франка, 2017. – 146 с.
14. Конституційно-правовий статус суб'єктів освітнього процесу у вищій школі України: монографія / [Петрецька Н. І. та ін.] ; Держ. ВНЗ «Ужгород. нац. ун-т». – Ужгород : Гельветика, 2016. – 243 с.
15. Кочубей Н. Освіта сучасної України в контексті сталого розвитку та ноотехнологій / Н. Кочубей, Т. Кірик // Вища освіта України. – 2021. – № 2. – С. 44–52.
16. Левчук В. Г. Післядипломна освіта в сучасному класичному університеті: тенденції, перспективи / В. Г. Левчук // Новий колегіум. – 2022. – № 1/2. – С. 44–46.
17. Мирошниченко В. О., Мирошниченко Ю. А., Фролов Ю. М. Освітнє право у схемах та таблицях: навчальний посібник. – Київ: Центр учбової літератури, 2020. – 145 с.
18. Національний освітньо-науковий глосарій. – Київ : ТОВ «КОНВІ ПРІНТ», 2018. – 524 с.
19. Орел В. Стратегічні напрями діяльності та розвитку офісу студентського омбудсмена Полтавського університету економіки і торгівлі в умовах воєнного стану. Науковий вісник Полтавського університету економіки і торгівлі. Серія «Економічні науки» / Полтавський університет економіки і торгівлі. Видавничий дім «Гельветика», 2023. – Випуск 4(110). – С. 123-127. DOI: <https://doi.org/10.37734/2409-6873-2023-4-18>. URL: <http://puet.poltava.ua/index.php/economics/article/view/226/214>
20. Освіта України в умовах воєнного стану. Інформаційно-аналітичний збірник. Інститут освітньої аналітики, 2022. 358 с. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/serpneva-konferencia/2022/Mizhn.serp.n.ped.nauk-prakt.konferentsiya/Inform-analityc.zbirn-Osvita.Ukrayiny>.
21. Яценко О. Ціннісно-орієнтована освіта: філософський вимір та актуальний суспільний запит / О. Яценко // Вища освіта України. – 2021. – № 3. – С. 20–25.